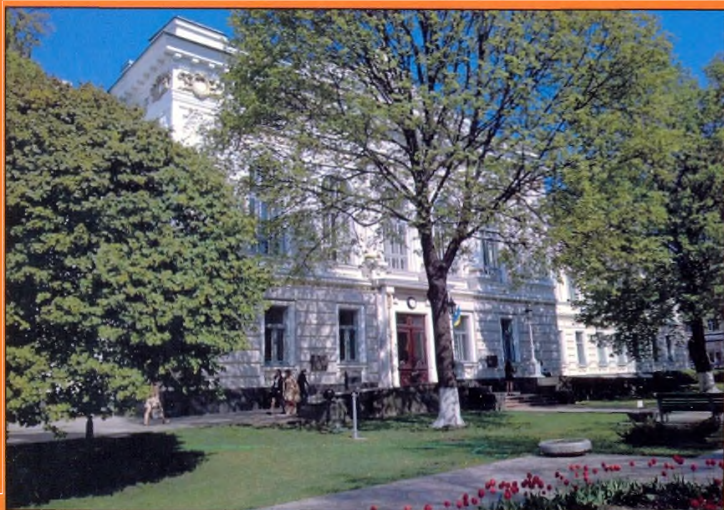

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ
СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО
ЮРИДИЧНА КЛІНІКА

*До 210-річчя
Національного
юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

ЮРИДИЧНА ОСІНЬ 2014 РОКУ

Збірник тез доповідей та наукових повідомлень
учасників всеукраїнської наукової конференції
молодих учених

14 листопада 2014 р.

Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ
СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО
ЮРИДИЧНА КЛІНІКА

*До 210-річчя
Національного юридичного
університету
імені Ярослава Мудрого*

ЮРИДИЧНА ОСІНЬ 2014 РОКУ

Збірник тез доповідей та наукових повідомлень
учасників всеукраїнської наукової конференції молодих учених

14 листопада 2014 р.

м. Харків

Юридична осінь 2014 року: збірник тез доповідей та наукових повідомлень учасників всеукраїнської наукової конференції молодих учених (Харків, 14 листопада 2014 р.) / За заг. ред. А.П. Гетьмана. – Х.: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2014 – 272 с.

Адреса редакційної колегії:
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
вул. Пушкінська, 77,
Харків,
61024,
Україна

Тези друкуються мовою оригіналу,
відображають позицію автора,
який несе відповідальність за зміст

**СЕКЦІЯ VI. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО
ТА ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА**

ЩОДО ВИЧЕРПНОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО ПЕРЕЛІКУ СУСПІЛЬНИХ ПОТРЕБ У ВІДНОСИНАХ З ВІДЧУЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК Суєтнов Є.П.	236
ФОРМУВАННЯ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ ЩОДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИННОГО СВІТУ Блошенко Е.Є.	238
НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗБЕРЕЖЕННЯ, ВІДТВОРЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ РОСЛИННОГО СВІТУ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЗЕЛЕНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ Кім Г.А.	240
ЩОДО ПРАВОВИХ АСПЕКТІВ ПІДГОТОВКИ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ ДЛЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ Коваленко С.М.	242
ПРО ОЗНАКИ ОБМЕЖЕНЬ У ЗДІЙСНЕННІ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ Коломієць Я.Л.	245
АКТУАЛЬНІ ПРАВОВІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ГМО ПРИ ВИРОБНИЦТВІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ Менів О.І.	247
ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ЩОДО СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СЕЛА Сащенко І.С.	249
СУДОВА ПРАКТИКА У ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРАХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ РОЗПОРЯДЖЕННЯМ ЗЕМЛЯМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД Червенко А.Г.	252
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ Батрак А.К.	255

**Суетнов Є.П.,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
к.ю.н., асистент кафедри екологічного права**

**ЩОДО ВИЧЕРПНОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО ПЕРЕЛІКУ
СУСПІЛЬНИХ ПОТРЕБ У ВІДНОСИНАХ
З ВІДЧУЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК**

Прийнятий 17 листопада 2009 р. Закон України № 1559-VI «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» (далі – Закон) визначає правові, організаційні та фінансові засади регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі такого відчуження.

Згідно з ч. 1 ст. 7 Закону органи виконавчої влади й органи місцевого самоврядування вправі викуповувати земельні ділянки та розміщені на них нерухомі об'єкти, що перебувають у власності фізичних і юридичних осіб, для таких суспільних потреб:

- забезпечення національної безпеки й оборони;
- будівництво, капітальний ремонт, реконструкція та обслуговування лінійних об'єктів та об'єктів транспортної і енергетичної інфраструктури (доріг, мостів, естакад, нафто-, газо- та водопроводів, ліній електропередачі, зв'язку, аеропортів, морських портів, нафтових і газових терміналів, електростанцій) та об'єктів, необхідних для їх експлуатації;

- розміщення іноземних дипломатичних представництв і консульських установ, представництв міжнародних організацій в Україні згідно з міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

- розміщення та обслуговування об'єктів, пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

- будівництво захисних гідротехнічних споруд;
- будівництво й обслуговування нафтових і газових свердловин і виробничих споруд, необхідних для їх експлуатації, споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва;

- створення міських парків, будівництво дошкільних навчальних закладів, майданчиків відпочинку, стадіонів і кладовищ;

- розташування об'єктів природно-заповідного фонду.

Серед науковців тривалий час точиться дискусія щодо того,

яким має бути законодавчий перелік суспільних потреб у відносинах з відчуження земельних ділянок – вичерпним або невичерпним.

До прийняття Закону, коли викуп земельних ділянок для суспільних потреб був урегульований ст. 146 Земельного кодексу України (далі – ЗК), більшість учених-правознавців, серед яких Л.О. Бондар, А.П. Гетьман та ін., додержувалася думки, що наведений у ч. 1 цієї статті перелік суспільних потреб є вичерпним і таким, що не підлягає розширеному тлумаченню; жодні інші потреби, що не входять до нього, не можна вважати суспільними; навіть органи, уповноважені здійснювати викуп, не можуть своїми рішеннями його розширити.

Заради справедливості зазначимо, що перелік суспільних потреб, закріплений у вказаній нормі, хоч і вважався вичерпним, однак у дійсності він був «відкритим» і передбачав розширене тлумачення. Не кажучи вже про такі потреби, як будівлі, споруди та інші виробничі об'єкти державної та комунальної власності (п. «б» ч. 1 ст. 146 ЗК), у п. «г» після лінійних об'єктів та об'єктів транспортної та енергетичної інфраструктури було додано слово «тощо», а в останньому пункті цієї норми («е») містилося таке формулювання: «інші об'єкти загального користування, необхідні для обслуговування населення». Звісно, що під цими «іншими об'єктами» можна розуміти багато чого.

Водночас у правовій доктрині існує протилежний погляд на це питання. Деякі вчені вважають, що передбачений у ч. 1 ст. 146 ЗК перелік суспільних потреб не є вичерпним, а тому владні органи в кожному конкретному випадку зобов'язані доводити суспільний характер тих потреб, для яких пропонується викуп. На неприйнятність закріплення вичерпного переліку звернула увагу О.М. Гончаренко, за поглядом якої, визначення повного переліку суспільних потреб у законодавстві є досить ризикованим, бо не можна передбачити всі ситуації майбутнього, хоча, певним чином, їх можна спрогнозувати, а постійне внесення змін до закону може призвести до упущення часу на розв'язання складної ситуації, а згодом і до неефективності прийнятого законодавства.

Дійсно, закріплення в законодавстві вичерпного переліку суспільних потреб, для яких можливий викуп земельних ділянок, має свої негативні риси, адже, очевидно, що цей перелік унаслідок суб'єктивних (неуважність законодавця під час прийняття закону) чи об'єктивних (постійний розвиток суспільного життя) завжди буде неповним.

Разом із тим, як свідчить світова практика, викуп земельних ділянок сприймається громадськістю правомірним, якщо приватна земля викупується для суспільних потреб, які чітко та зрозуміло

передбачені в законодавстві. З огляду на це, наведений у ч. 1 ст. 7 Закону перелік суспільний потреб, для яких владні органи вправі здійснювати викуп, на нашу думку, слід вважати вичерпним. Але й він, безсумнівно, потребує ретельного вивчення та подальшого вдосконалення, оскільки певні суспільні потреби в ньому взагалі не передбачені (наприклад, будівництво залізниць, шкіл, церков, лікарень, інших спортивних об'єктів (крім стадіонів) тощо), а деякі потреби мають украй нечітке формулювання (забезпечення національної безпеки й оборони; будівництво об'єктів, необхідних для експлуатації об'єктів лінійних, транспортної та енергетичної інфраструктури; будівництво виробничих споруд для експлуатації нафтових і газових свердловин та ін.).

Блошенко Е.Є.,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
аспірант кафедри екологічного права

ФОРМУВАННЯ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ ЩОДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИННОГО СВІТУ

Наукові проблеми щодо регулювання правовідносин приналежності, використання, відтворення та охорони рослинного світу розглядалися в роботах таких правознавців, як Басай О.В., Гетьман А.П., Горбовой В.Ф., Гиренко І.В., Єлькін С.В., Заславська Л.А., Іскоян А.Б., Колбасов О.С., Краснов Н.І., Крассов О.І., Мельник П.В., Попов В.К., Соколова А.К. та інші.

Правовідносини щодо регулювання рослинного світу стають предметом наукових досліджень розпочинаючи лише з кінця 70-х та на початку 80-х років 20 століття. В той же час, і на сьогоднішній день існують ряд актуальних проблем, що підлягають ґрунтовному вивченню.

Дослідження правовідносин щодо рослинного світу та його елементів у вчених різняться, їх можна класифікувати залежно від досліджуваного об'єкта. Перша група науковців розглядає окремо лише позалісову рослинність до них відносяться Петров В.В. та Крассов О.І. В інших предметом дослідження виступають тільки лісові ресурси, цю думку поділяють Горбовий В.Ф., Шершун С.М. та Мельник П.В. Третя група дослідників, серед яких Заславська Л.А., Гетьман А.П., Басай О.В. та Соколова А.К., розглядає насамперед рослинний світ як сукупність лісової та позалісової рослинності.

Окрім монографічної та періодичної літератури необхідно також розглянути сучасну навчальну літературу. Наприклад, в академічному курсі «Екологічне право» під редакцією Андрейцева В.І. взагалі не розглядається такий природний об'єкт,